

سچہ آنیا شگاہ ہی علمی ایران (شاخہ)

Iran Scientific Laboratories Net

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۰۷

SAFETY DATA SHEET

(3-Methyl 1-Butanol (3-متميل ١-بوتانول)

بخش ۱: هویت ماده

۱،۱ شناسایی، ماده

نام ماده	٣- متیل ١- بوتانول (3-Methyl 1-Butanol)
نام مترادف لاتین	Isoamyl alcohol; Isopentyl alcohol; Isopentanol; Isobutylcarbinol
نام مترادف فارسی	ایزوآمیل الکل؛ ایزوپنتیل الکل؛ ایزوپنتانول؛ ایزوبوتیل کاربینول
CAS-No	123-51-3
EC number	204-633-5
Index number	603-006-00-7

بخش ۲: خطرات شناسایی شده

۱.۲ طیقه‌بندی ماده یا مخلوط

طیقه‌بندی بر اساس 29CFR 1910(OSHA HCS)

GHS07 	
Acute Tox4	H332: تنفس این ماده، مضر است.
STOT SE 3	H335: ممکن است سبب تحریک تنفسی شود.
 GHS02	شعله
Flam liq 3	H226: بخار و مایع قابل اشتعال

۲۳ اکتوبر

GHS

این ماده براساس 29CFR 1910(OSHA HSC) طبقه‌بندی و در حسنه گذاری شده است.

نماد خط

۹۷

عیا، ت نماد

عبارات خطر(s) Hazard statement(s)	
در صورت تنفس، مضر است.	H332
بخار و مایع قابل اشتعال.	H226
ممکن است سبب تحریک تنفسی شود.	H335
عبارات احتیاط(s) Precautionary statement(s)	
دور از گرما، جرقه‌ها، شعله‌های بازو سطوح داغ نگهداری شود. سیگار نکشید.	P210
دستکش‌های حفاظتی، لباس حفاظتی، حفاظ چشم و حفاظ صورت استفاده شوند.	P280
از تنفس غبار، فیوم، گاز، میست، بخارات و اسپری خودداری شود.	P261
در صورت مواجهه پوست(مو)، فوراً همه لباس‌های آلوه را در آورید. پوست را با آب بشویید یا دوش بگیرید.	P303+P361+P353
به صورت قفل شده انبار شود.	P405
ماده یا ظرف محتوی آن را مطابق با قوانین موجود، دفع کنید.	P501
B3: مایع قابل احتراق	طبقه‌بندی براساس استاندارد کانادا (WHMIS)
سلامتی (اثرات حاد)= ۱ قابلیت اشتعال = ۲ خطر فیزیکی = ۲	دسته‌بندی HMIS (درجه‌بندی ۴-۰) ۳,۲ سایر خطرات vPvB,PBT نتایج ارزیابی

بخش ۳: اطلاعات در مورد ترکیب /اجزاء

مواد	ویژگی شیمیابی
123-51-33-Methyl 1-Butanol	CAS#Description
204-633-5	EC-No
603-006-00-7	Index number

بخش ۴: اقدامات کمک‌های اولیه

۱,۴ تشریح اقدامات کمک‌های اولیه

- در صورت تنفس: هوای تازه تامین کنید. در صورت نیاز، به مصدوم تنفس مصنوعی بدهید. او را گرم نگه دارید. فوراً به پزشک مراجعه کنید.
- در صورت مواجهه پوستی: فوراً پوست را به طور کامل با آب و صابون شسته و آب کشی کنید. فوراً به پزشک مراجعه کنید.
- در صورت مواجهه چشمی: چشم‌های باز را برای چند دقیقه زیر آب جاری شستشو دهید. سپس با پزشک مشورت کنید.
- در صورت خوردن: درمان پزشکی را دریافت کنید.

اطلاعات برای پزشک

۲,۴ مهم‌ترین علائم و اثرات حاد و تاخیری: اطلاعات بیشتری در دسترس نیست.

۳,۴ شاخص مراقبت پزشکی فوری و درمان‌های خاص مورد نیاز: اطلاعات بیشتری در دسترس نیست.

بخش ۵: روش‌های اطفاء حریق

۱,۵ ماده‌ی خاموش‌کننده

ماده‌ی خاموش‌کننده‌ی مناسب: CO₂, پودر خاموش کننده یا اسپری آب. آتش‌های بزرگ تر را با استفاده از اسپری آب یا فوم مقاوم الکلی خاموش کنید.

۲,۵ خطرات خاص ناشی از ماده یا مخلوط:

در صورت حریق این ماده، مواد زیر آزاد می‌شوند: متوكسید کربن و دی اکسید کربن.

۳,۵ توصیه برای آتش‌نشانان: رسپیراتور (تجهیزات تنفسی) خودتامین پوشیده شود. لباس کامل حفاظتی غیرقابل نفوذ پوشیده شود.

بخش ۶: اقدامات لازم در زمان نشت و ریزش تصادفی

۶.۱ احتیاط‌های فردی، تجهیزات حفاظتی و رویه‌های اضطراری:

تجهیزات حفاظت فردی پوشیده شوند. افراد فاقد تجهیزات حفاظت فردی را از محل دور نگهدارید. تهويه‌ی کافی را برای محیط فراهم کنید. دور از منابع اشتعال نگهداری شود.

۶.۲ احتیاط‌های زیست محیطی: اجازه ندهید ماده بدون مجوزهای دولتی لازم در محیط رها شود.

۶.۳ روش‌ها و وسایل برای رفع آلودگی و پاکسازی: دور از منابع اشتعال نگهداری شود. مواد را با شن، دیاتومه، چسب‌های اسیدی و خاک اره جذب کنید. ماده آلوده را به عنوان ماده زائد مطابق با بخش ۱۳ دفع نمایید. تهويه‌ی کافی تامین شود.

۶.۴ پیشگیری از خطرات ثانویه: دور از منابع اشتعال نگهداری شود.

۶.۵ منابع برای سایر بخش‌ها: برای اطلاع از حمل ایمن ماده، بخش ۷ را ببینید.
برای اطلاع از وسایل حفاظت فردی، بخش ۸ را ببینید. برای اطلاع از نحوه دفع، بخش ۱۳ را ببینید.

بخش ۷: حمل و انبار

۷.۱ احتیاطات برای حمل ایمن: ظرف را به صورت محکم مهر و موم شده نگهداری کنید.
ظروفی که در آن‌ها محکم بسته شده را در محیط سرد و خشک ذخیره کنید. تهويه‌ی کافی را برای محیط فراهم کنید.

۷.۲ اطلاعاتی درباره حفاظت در برابر انفجار یا آتش: در برابر بارهای ساکن، محافظت شود. فیوم‌ها می‌توانند با هوا ترکیب شده و یک مخلوط انفجاری تشکیل دهند. دور از منابع اشتعال نگهداری شود.

۷.۳ شرایط انبار ایمن شامل مواد ناسازگار:

الزمات برای ظروف و اطاق‌ها: الزام خاصی نیاز نیست.

اطلاعات برای انبار نمودن ماده در انبار مشترک: دور از عوامل اکسید کننده انبار شود.

۷.۴ سایر اطلاعات درباره شرایط انبار: ظروف را به صورت مهر و موم شده نگهداری کنید. ظروف به خوبی مهر و موم شده را در شرایط سرد و خشک انبار کنید.

بخش ۸: کنترل‌های مواجهه / حفاظت فردی

۸.۱ اطلاعات بیش‌تر درباره طراحی سیستم تهويه:

تهويه‌ی موضعی باید متناسب با مواد شیمیایی خطرناک طراحی و متوسط سرعت دهانه‌ی هود حداقل 100 ft/min در نظر گرفته شود.

۸.۲ عوامل کنترل

حدود مجاز مورد نیاز در محیط کار بر اساس الزمات ایران (۱۳۹۱): برای این ماده حد مجاز تعیین نشده است.

حدود مجاز مورد نیاز در محیط کار بر اساس سایر استانداردها:

REL(USA): TLV-TWA = 100 ppm

REL(USA): TLV-STEL = 125 ppm

TLV(USA): TLV-TWA = 100 ppm

TLV(USA): TLV-STEL = 125 ppm

۸.۳ کنترل‌های مواجهه:

تجهیزات حفاظت فردی

روش‌های بهداشتی و حفاظتی عمومی: باید اقدامات پیشگیرانه معمول برای استفاده از مواد شیمیایی دنبال شود.

ماده را دور از مواد غذایی و آشامیدنی نگهداری کنید. فوراً تمامی لباس‌های آلوده و کثیف را بردارید. دست‌ها را قبل از استراحت و در پایان کار بشوئید.
شرایط محیط کار ارگونومیک را فراهم سازید.

تجهیزات تنفسی: وقتی غلظت‌های زیادی از این ماده در محیط وجود دارد، از وسیله‌ی حفاظت تنفسی مناسب استفاده نمایید.

فیلتر توصیه شده برای استفاده کوتاه مدت:

به عنوان پشتیبانی برای کنترل‌های مهندسی از رسپیراتور دارای کارتريج بخار آلی/اگاز اسیدی استفاده نمایید. برای مشخص شدن نیاز به استفاده از رسپیراتورهای تصفیه‌ها باید ارزیابی رسک انجام شود. فقط از وسایل حفاظتی آزمایش شده و مورد تایید استانداردهای دولتی مانند NIOSH(USA) و

CEN(EU) استفاده نمایید.

حافظت دست‌ها: استفاده از دستکش‌های غیرقابل نفوذ. قبل از استفاده از دستکش‌های حفاظتی، مناسب‌بودن آن‌ها را بررسی کنید. انتخاب دستکش‌های مناسب نه تنها به جنس آن‌ها، بلکه به کیفیت آن‌ها نیز بستگی دارد. اختلاف کیفیت دستکش سازندگان متفاوت را باید مد نظر داشت.

جنس دستکش‌ها: لاستیک نیتریل، NBR

مدت زمان نفوذ دستکش: ۴۸۰ دقیقه

ضخامت دستکش: 0.11 mm

حافظت چشم: عینک‌های ایمنی

حافظت بدن: لباس کار حفاظتی

توجه: در زمینه انتخاب و استفاده از وسایل حفاظت فردی، رعایت کلیه موارد مندرج در "آیین‌نامه وسایل حفاظت فردی" مصوب ۱۳۹۰/۳/۲۱ شورای عالی حفاظت فنی و بهداشت کار ایران، الزامی است.

بخش ۹: خصوصیات فیزیکی و شیمیایی

۱.۹ اطلاعات اساسی خصوصیات فیزیکی و شیمیایی

ظاهر	مایع
رنگ	بی رنگ
بو	نامطلوب
حد آستانه‌ی بو	مشخص نشده است.
pH	مشخص نشده است.
نقطه‌ی ذوب	-117°C (-179°F)
نقطه‌ی جوش	130-132°C (266-270°F)
دمای تقطیع	مشخص نشده است.
نقطه‌ی آتش گیری	45°C (113°F)
قابلیت اشتعال (جامد، گاز)	مشخص نشده است.
دمای آتش گیری	مشخص نشده است.
دمای تجزیه	مشخص نشده است.
دمای خود اشتعالی	مشخص نشده است.
خطر انفجار	ماده انفجاری نیست. اگرچه، امکان تشکیل مخلوط‌های انفجاری هوا/بخار وجود دارد.
محدوده‌ی قابل انفجار	حد پایین: 1.2Vol% حد بالا: 9Vol%
فشار بخار	کاربردی ندارد.
دانسیته در دمای 20°C	0.809 g/cm³ (6.751 lbs/gal)
دانسیته‌ی نسبی	مشخص نشده است.
دانسیته‌ی بخار	کاربردی ندارد.
نسبت تبخیر	کاربردی ندارد.
حلالیت در آب	مشخص نشده است.
ضریب تفکیک (n-Octanol/Water)	مشخص نشده است.
ویسکوزیته	Kinematic: کاربردی ندارد. Dynamic: کاربردی ندارد.

بخش ۱۰: پایداری و واکنش‌پذیری

۱.۱۰ واکنش‌پذیری: اطلاعاتی شناخته نشده است.

۲.۱۰ پایداری شیمیایی: تحت شرایط توصیه شده برای انبار، پایدار است.

۳,۱۰ تجزیه‌ی حرارتی/شرايطی که باید از آن دوری شود: اگر تحت شرایط مورد توصیه، اນبارشده و مورد استفاده قرار گیرد، تجزیه‌ی حرارتی اتفاق نمی‌افتد.

۴,۱۰ واکنش‌های احتمالی خطرناک: با عوامل اکسید کننده قوی واکنش می‌دهد.

۵,۱۰ شرایط اجتناب: اطلاعاتی موجود نیست.

۶,۱۰ مواد ناسازگار: عوامل اکسید کننده.

۷,۱۰ محصولات خطرناک حاصل از تجزیه: منوکسید کربن و دی اکسید کربن.

بخش ۱۱: اطلاعات سهم‌شناسی

۱,۱۱ اثرات سهم‌شناسی

سمیت حاد: تنفس این ماده، مضر است. RTECS محتوى اطلاعاتی در مورد سمیت حاد این ماده است.

:LD50 / LC50

1300 mg/kg	LD50	خوراکی، برتر
------------	------	--------------

تحریک یا خورندگی پوست: مواجهه تکراری ممکن است سبب ترک خوردگی یا خشکی پوست شود.

تحریک یا خورندگی چشم: ممکن است سبب تحریک شود.

حساسیت: اثراتی، شناخته نشده است.

اثر موتاژن برسلول جنسی: اثراتی، شناخته نشده است.

سرطان‌زاوی (Carcinogenicity):

در مورد خصوصیات سرطان زاوی این ماده اطلاعات طبقه‌بندی شده توسط EPA, IARC, OHSA, NTP, ACGIH وجود ندارد.

سمیت تولید مثل: اثراتی، شناخته نشده است.

سمیت ارگان‌های خاص هدف - مواجهه‌ی تکراری: اثراتی شناخته نشده است.

سمیت ارگان‌های خاص هدف - یک بار مواجهه: ممکن است سبب تحریک تنفسی شود.

خطر آسپیراسیون: اثراتی شناخته نشده است.

سمیت مزمن تا تحت حاد: اثراتی شناخته نشده است.

اطلاعات سهم‌شناسی بیشتر: بر اساس اطلاعات ما در مورد سمیت حاد و مزمن این ماده بهطور کامل تحقیق نشده است.

بخش ۱۲: اطلاعات زیست محیطی

۱,۱۲ سمیت

سمیت برای آبزیان: اطلاعات تکمیلی بیشتری در دسترس نیست.

۲,۱۲ مقاومت و تجزیه‌پذیری: اطلاعات تکمیلی بیشتری در دسترس نیست.

۳,۱۲ احتمال تجمع زیستی: اطلاعات تکمیلی بیشتری در دسترس نیست.

۴,۱۲ انفوذدر خاک: اطلاعات تکمیلی بیشتری در دسترس نیست.

۵,۱۲ اطلاعات زیستی بیشتر

نکات عمومی: اجازه ندهید ماده به صورت رقیق نشده یا در مقادیر زیاد به آب زیر زمینی، مسیر آب و سیستم فاضلاب برسد. اجازه ندهید ماده بدون مجوزهای دولتی لازم در محیط رها شود. از انتقال این ماده به محیط زیست اجتناب کنید.

۶,۱۲ نتایج ارزیابی PvB.PBT: کاربردی ندارد.

بخش ۱۳: ملاحظات دفع

۱,۱۳ روش‌های دفع مواد زائد

توصیه: برای دفع صحیح با مراجع قانونی مشورت کنید.

بسته‌بندی مواد آلوده: باید برطبق الزامات قانونی موجود انجام شود.

"برای اطلاع از کلیه‌ی ضوابط و قوانین دفع مواد در کشور به قانون مدیریت پسماندها مصوبه ۱۳۸۳ مجلس شورای اسلامی و آئین‌نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها مصوبه ۱۳۸۴ هیات دولت مراجعه شود".

بخش ۱۴: اطلاعات حمل و نقل	
UN1105	UN number IMDG- IATA-DOT
Pentanols	UN proper shipping name DOT
PENTANOLS	IMDG- IATA
 Class: 3 Flammable liquids Label :3 Class: 3 (F1) Flammable liquids Label:3	Transport hazard class(es) DOT
 Class: 3 Flammable liquids Label :3	IMDG- IATA
III	Packaging group DOT- IATA-IMDG
کاربرد ندارد.	خطرات محیطی
هشدار: مایعات قابل اشتعال	احتیاطهای خاص برای استفاده کننده
کاربرد ندارد.	حمل عمده‌ای براساس الزامات Annex II of MARPOL73/78 and the IBC code
- خیر	اطلاعات بیشتر حمل و نقل DOT آلاتینده دریابی (DOT)
UN1105, Pentanols ,3, III	UN "Model Regulation"
بخش ۱۵: اطلاعات قانونی	
۱.۱۵ قوانین خاص ایمنی، بهداشتی و زیست محیطی برای این ماده یا مخلوط: GHS: این ماده بر اساس (OSHA HCS) 29CFR 1910 مطقبندی و برچسب‌گذاری شده است. ۲.۱۵ ارزیابی ایمنی شیمیابی: برای این ماده انجام نشده است. ۳.۱۵ اطلاعات در مورد محدودیت استفاده: این ماده باید فقط توسط افراد صلاحیت‌دار فنی مورد استفاده قرار گیرد. ۴.۱۵ تصاویر خطر	
  عبارت نماد: هشدار	
۵.۱۵ عبارات خطر	
در صورت تنفس، مضر است.	H332
بخار و مایع قابل اشتعال.	H226
ممکن است سبب تحریک تنفسی شود.	H335

۶،۱۵ عبارات احتیاط

دور از گرما، جرقه‌ها، شعله‌های بازو سطوح داغ نگهداری شود. سیگار نکشید.	P210
دستکش‌های حفاظتی، لباس حفاظتی، حفاظ چشم و حفاظ صورت استفاده شوند.	P280
از تنفس غبار، فیوم، گاز، میست، بخارات و اسپری خودداری شود.	P261
در صورت مواجهه پوست(مو)، فوراً همه لباس‌های آلوده را در آورید. پوست را با آب بشویید یا دوش بگیرید.	P303+P361+P353
به صورت قفل شده انبار شود.	P405
ماده یا ظرف محتوی آن را مطابق با قوانین موجود، دفع کنید.	P501

بخش ۱۶: سایر اطلاعات

تاریخ تهییه	پاییز ۱۳۹۵
به سفارش	تعاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران (شاعا)
تهییه‌کننده	دکتر محمدعلی اسداللهی و مهندس مهدی کمالی (اعضاء هیات علمی دانشگاه اصفهان) و دکتر محمدصادق علیائی (عضو هیات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)
تاییدکننده	خانم مهندس شهرلا طاهری (کارشناس ارشد بهداشت حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی اصفهان)
کارشناس طرح	خانم مهندس هاجر عطازان
منابع و مأخذ	Alfa Aesar: 2015 کتاب حدود مجاز مواجهه‌ی شغلی با عوامل زیان‌آور در ایران (ویرایش ۱۳۹۱)
نکات مهم	<p>۱- اطلاعات ارائه شده در این سند با هدف اطلاع‌رسانی و افزایش آگاهی عمومی نسبت به خطرات استفاده از مواد شیمیایی تهییه و در دسترس عموم قرار گرفته است.</p> <p>۲- اطلاعات موجود در این سند براساس برگه‌های اطلاعات ایمنی ارائه شده توسط شرکت‌های معتبر تولیدکننده در دنیا است که منابع اصلی آن در قسمت منابع و مأخذ آورده شده و در مواردی براساس استانداردهای موجود در داخل کشور، يومی‌سازی شده است.</p> <p>۳- در تهییه این سند تلاش شده تا این اطلاعات با نهایت دقیقت از زبان اصلی به زبان فارسی برگردانده شود.</p> <p>۴- تهییه‌کنندگان و تاییدکنندگان این سند هیچ‌گونه مسئولیتی را در خصوص عواقب احتمالی ناشی از استفاده از این اطلاعات نمی‌ذیرند. بدینهی است در صورت هرگونه تغییر در اطلاعات علمی این سند، لازم است از نسخه اصلاح شده به روز آن استفاده شود.</p>

برگه‌ی اطلاعات ایمنی حاضر، به سفارش شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران (شاعا) در قالب طرح پژوهشی توسط دانشگاه

اصفهان تهییه شده است و کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی آن متعلق به این دو نهاد می‌باشد.